

برگزاری

اواره گل بدهشت، این و میتواند پذیرفته باشد

وزارت نفت

«اقتصاد مقاومتی، تولید - استغال»

پردازش: دارند

تاریخ: ۹۴/۸/۱۶

نامه: ۳۸۵۸۵۸/۱/۱

(برادر گرام)

جناب آقای مهندس زنگنه

وزیر محترم نفت

موضوع: اجرای برنامه بازبینی اینمنی پیش از راه اندازی واحدهای عملیاتی

با سلام

احتراماً همان‌گونه که مستحضرید برخی از حوادث صنعت نفت در تاسیساتی روی می‌دهد که به تازگی راه‌اندازی شده و علل اصلی آن عدم تکمیل و آماده سرویس بودن تاسیسات و اجزای آن طبق مشخصات طراحی، عدم جاری‌سازی رویه‌های عملیاتی و دستورالعمل‌های کاری مرتبط، عدم شناسایی و تحلیل مخاطرات فرآیندی متناسب با تاسیسات، به روز و در دسترس نبودن اطلاعات اینمنی عملیات و عدم تسلط گروههای کاری مرتبط به رویه‌های عملیاتی تاسیسات می‌باشد. لذا به منظور حصول اطمینان از راه‌اندازی اینمن تاسیسات عملیاتی صنعت نفت و پیشگیری از حوادث صنعتی و حفاظت از نیروهای انسانی و تاسیسات و دارایی‌های صنعت نفت، این اداره کل بر اساس مفاد استانداردهای بین‌المللی معتمد شامل استاندارد API750 و خطوط راهنمای CCPS و با بهره‌گیری از همکاران خود و سایر همکاران صنعت نفت، سندی را تحت عنوان "راهنمای بازبینی اینمنی پیش از راه‌اندازی عملیاتی (PSSR)" تهیه نموده که پس از کسب نظرات شرکتهای اصلی توسعه‌ای صنعت نفت و چند شرکت در حال بهره‌برداری نهایی شده است.

لذا ضمن ایجاد نسخه‌ای از سند و ابلاغیه آن به پیوست، خواهشمند است در صورت صلاح‌الدید موضوع جهت اجرا و پیاده‌سازی در صنعت نفت امر به ابلاغ شود.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت نفت

اواره کل بدهشت، اینی محظیست پدیده غیر طال

راهنمای بازبینی اینی پیش از راوندازی عملیاتی

MOP-HSED-G1-214(1)

مطابقت دارد

محل درج مهر اعتبار

فرم مشخصات سند:

عنوان سند: راهنمای بازبینی ایمنی پیش از راهاندازی عملیاتی

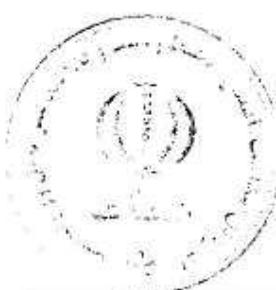
شناسه سند: MOP-HSED-GI-214

شرح	تعداد صفحات	شماره ویرایش	تاریخ
جهت بررسی و اعلام نظر	۲۵	صفر	۹۵/۱۲/۱
جهت اجرا	۲۸	یک	۹۶/۸/۱

شماره اصلاحیه	تاریخ	شماره بخش / بخش های تغییر یافته	شماره صفحه / صفحات

مطابقت دارد

محل درج مهر اعتبار

فهرست

عنوان	صفحة
۱. هدف	۴
۲. دامنه کاربرد و محدوده تأثیر	۴
۳. مستولیت ها و ضمانت اجرا	۴
۴. الزامات و مستندات مرجع	۵
۵. تعاریف	۵
۶. اقدامات	۸
۷-۱- چارچوب و کلیات فرایند PSSR	۸
۷-۲- دامنه شمول فرایند PSSR	۱۰
۷-۳- مستولیتها و ساختار تیم PSSR	۱۲
۷-۴- انجام PSSR	۱۵
۷-۱-۴-۶- تهییه چک لیست	۱۵
۷-۲-۴-۶- بررسی مدارک	۱۵
۷-۳-۴-۶- برگزاری جلسه توجیهی	۱۶
۷-۴-۴-۶- انجام بازبینی و بررسی میدانی	۱۶
۷-۵- گزارش، اقدامات اصلاحی و صدور اجازه راه اندازی	۱۸
۷. پیوست ها	۱۹
۷-۱- نمونه چک لیست بازبینی اینتی پیش از راه اندازی در طرحها/پروژه های سرمایه ای جدید	۲۰
۷-۲- نمونه چک لیست بازبینی پیش از راه اندازی ویژه تغییر در تاسیسات / واحدها	۲۲
۷-۳- نمونه چک لیست بازبینی پیش از راه اندازی ویژه تعمیرات اساسی و راه اندازی واحد پس از توقف طولانی	۲۶

۱. هدف

هدف از تهیه و ابلاغ این راهنمای تشرییع چارچوب کلی فرایند بازبینی این پیش از راه اندازی^۱ و حصول اطمینان از اجرای به هنگام، ساختار یافته و اثربخش این فرایند با رویکرد پیشگیرانه در تاسیسات عملیاتی است. فرایند PSSR به منظور حصول اطمینان از یکپارچگی مکانیکی تاسیسات، وجود/استقرار مولفه های این پیش از راه اندازی و عملیاتی بودن و آماده به کار بودن آنها قبل از ورود ماده شیمیایی به فرایند انجام می شود. لازم به ذکر است اجرای فرایند PSSR به منزله عملیات تحويل و تحول (Hand Over) یا مرحله شناسایی و ثبت موارد مغایرتهای پروژه (Punch list) در پروژه ها یا عملیات بازرگانی و تحويل و تحول جزئی اکلی تاسیسات / واحد / دستگاهها پس از انجام تغییرات یا عملیات تعمیرات و نگهداری نمی باشد.

۲. دامنه کاربرد و محدوده تأثیر

فرایند بازبینی این پیش از راه اندازی به منظور حصول اطمینان از راه اندازی این تاسیسات عملیاتی شامل واحدهای فرایندی، تاسیسات جانبی، واحدهای مخازن و ... در شرکتها و تاسیسات تابعه وزارت نفت شامل طرحها/پروژه های توسعه ای و شرکتها/واحدهای تولیدی طرح ریزی می شود. اگرچه در عنوان سند موضوع بازبینی این پیش از راه اندازی قرار گرفته، لیکن این سند رعایت ملاحظات و الزامات مرتبط بخش های بهداشت و محیط زیست که بر این پیش از راه اندازی اثرگذار می باشد را هم در بر می گیرد. مدیریتهای مرتبط در شرکتها اصلی شامل شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی و شرکت ملی صنایع پتروشیمی و واحدهای مستقل ستادی شامل پژوهشگاه صنعت نفت باید بر اساس مفاد این راهنمای نسبت به طرح ریزی، استقرار و جاری سازی این فرایند در حیطه مدیریت خود و کلیه شرکتها، واحدها و تاسیسات عملیاتی تابعه اقدام نمایند.

۳. مسئولیت ها و ضمانت اجرا

- بازنگری و به روز رسانی این راهنمای بر عهده اداره کل HSE و پدافند غیر عامل وزارت نفت می باشد.
- مسئولیت طرح ریزی ساز و کارهای مورد نیاز و جاری سازی این راهنمای این راهنمای در شرکتها و واحدهای تابعه بر عهده مدیریت HSE شرکتهای اصلی و واحدهای مستقل ستادی مشمول دامنه این راهنمای می باشد. تهیه و ابلاغ مستندات تکمیلی مورد نیاز در صورتی که مغایر با چارچوب این راهنمای نباشد، بلامانع است.
- مسئولیت انجام فرایند PSSR بسته به نوع تاسیسات مشمول این راهنمای (مفاد بند ۶-۲) ، مطابق بند ۶-۴ این راهنمای تعیین گردیده است و لازم الاجرا می باشد.

۴. الزامات و مستندات مرجع

۱. راهنمای استقرار و توسعه نظام مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست در صنعت نفت. ابلاغ شده

طی نامه شماره ۲۸۴۳-۱/۲۸ مورخه ۸۱/۰۱/۲۴

2- Guidelines for performing effective pre start up safety reviews, CCPS, 2007

3- Process Safety Management, Occupational Safety and Health Administration (OSHA) 3132, 2000.

۵. تعاریف

تجزیه و تحلیل خطر فرایند^۲ (PHA): تحلیل و ارزیابی نظام مند خطرات فرایندی با هدف مدیریت ریسک ذاتی فرایند و حصول اطمینان از کفایت لایه های حفاظت ایمنی می باشد.

اطلاعات ایمنی فرایند^۳ (PSI): اطلاعات ایمنی فرایند، شرحی از فرایند با عملیات شیمیایی را فراهم می نماید و به منظور شناسایی و فهم خطرات استفاده می شود. بسته اطلاعات ایمنی فرایند از موارد زیر تشکیل می شود:

- خطرات مواد
- نقشه های فرایندی و مکانیکی
- اصول پایه طراحی فرایند شامل تکنولوژی فرایند، میزان *inventory* مواد موجود در فرایند، حدود ایمنی بالا و پایین (*safety envelopes*) در مشخصه های فشار و جریان و دما و ...
- اصول پایه طراحی تجهیزات شامل مواد، کدهای طراحی، سیستمهای ایمنی، مواد ناسازگار (*Incompatible*)
- سیستم های حفاظت از محیط زیست: منظور از سیستم های حفاظت از محیط زیست در این سند عبارت است از تجهیزات یا تاسیساتی که فقدان آن در واحد مورد نظر منجر به ایجاد منابع مخاطره آمیز ایمنی یا مخاطرات جدی زیست محیطی شود. به عنوان نمونه می توان به سامانه های زیر اشاره نمود:
 - سیستم های جمع آوری پساب مشتمل بر فاضلاب روهای، منهول ها و استگاههای بیماز مریبوطه.
 - سیستم های تصفیه پساب مشتمل بر حوضچه های ذخیره، واحدهای پیش تصفیه، واحدهای تصفیه و سیستم های مدیریت لجن حاصل از عملیات تصفیه
 - تاسیسات و تجهیزات ذخیره، جمع آوری، نگهداری، حمل و دفع پسماندهای خطرناک در داخل یا خارج تاسیسات (دارای مجوز)
 - تاسیسات و تجهیزات ذخیره سازی و حمل ایمن مواد شیمیایی خطرناک
 - تاسیسات جلوگیری از انتشار گازهای خطرناک (نظیر *H2S* و آمونیاک) به انسفر
 - تاسیسات کنترل آلودگی هوا تا حدود مجاز
 - تاسیسات و تجهیزات واکنش اضطراری در موقع ریزش مواد شیمیایی و هیدروکربوری و مدیریت جمع آوری مواد

² Process Hazard Analysis

³ process safety information

پیش از راه اندازی (Pre-commissioning): فعالیتهای پیش از راه اندازی شامل فعالیتهایی است که پس از تکمیل مکانیکی یا همزمان با این مرحله و قبل از راه اندازی اولیه به منظور حصول اطمینان از صحت و انتظامی تجهیزات و سیستم‌ها انجام می‌شود. فعالیتهای پیش از راه اندازی شامل (محدود به این موارد نمی‌باشد) کنترل انتظامی طراحی، کنترل وضعیت تجهیزات برقی، مکانیکی و ابزار دقیقی، چرخش بدون بار^{*} تجهیزات دور، فعالیتهای شستشو و تمیزکاری^{*}، فعالیتهای خشک کردن^{*} تجهیزات و سیستم‌ها می‌باشد. این فعالیتها ممکن است مستلزم به کارگیری سیال غیرهیدروکربنی (تنظیر آب، ازت، بخار و...) در سیستم‌ها و تجهیزات باشد.

تکمیل مکانیکی (Mechanical Completion): مقطعی از پروژه است که کلیه تجهیزات مطابق با نقشه‌ها و مدارک طراحی و الزامات پروژه نصب شده است، کلیه عناصر ابزار دقیقی و اتصالات برقی و هوایی مرتبط نصب شده است، کلیه خطوط هوا و سرویسهای جانبی برقرار شده است، کلیه تجهیزات برقی و کابل کشی مرتبط انجام شده است و عملیات پیش از راه اندازی (pre-commissioning) انجام شده است. در این مرحله هر یک از سیستم‌ها توسط کارفرما تایید شده و به صورت خاص باید موارد زیر نیز انجام شده باشد:

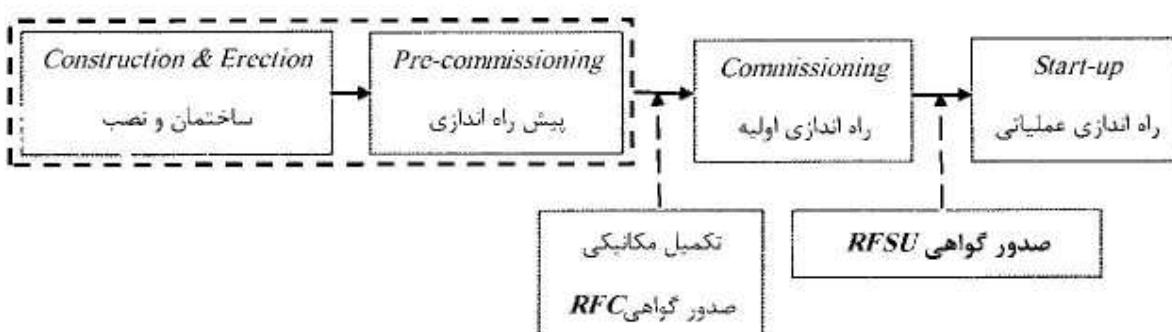
- تجهیزات دور: جهت صحیح چرخش تنظیم شده است، لوله کشی مرتبط تکمیل شده است، تنظیمات همراستاسازی شافت و کوبلینگ انجام و کلیه متعلقات جانبی از جمله حفاظت‌ها نصب شده است.
- ظروف تحت فشار: تست هیدرولاستاتیک انجام شده است، تست نشت فلنچ‌ها و خطوط لوله مرتبط انجام شده است.
- سامانه‌های اینمنی رهایش فشار مرتبط نصب و کالیبره شده است.
- لوله کشی: کل سیستم لوله کشی به منظور انتظامی با نقشه‌ها و برقراری اتصالات صحیح بین واحدی کنترل شده است، تست فشار سیستم انجام شده و تاییدیه‌های مربوطه نیز صادر شده است، سامانه‌های اینمنی رهایش فشار مرتبط نصب و کالیبره شده است. عایق لوله‌ها بویژه در مواردی که به منظور حفاظت پرسنال در نظر گرفته شده به طور کامل انجام شده و حفاظهای لازم و سایر متعلقات و اتصالات نصب شده است.
- تجهیزات اینمنی: کلیه تجهیزات اینمنی شامل (محدود به این موارد نمی‌باشد) سیستم‌های متداخل اینمنی فرایند (safety Interlocks)، سامانه‌های اینمنی رهایش فشار مرتبط نصب و کالیبره شده است. سیستم‌های آشکارساز گاز (gas detection)، اطفا حریق دستی و اتوماتیک، آب آتش نشانی، سیستم‌های دوش و چشم شوی اینمنی، سیستم‌های حفاظت از سقوط و سایر سیستم‌های اینمنی و آتش نشانی به طور کامل در سرویس عملیاتی قرار گرفته‌اند.

- سیستم های حفاظت از محیط زیست: کلیه سیستم های حفاظت از محیط زیست کامل شده و در اطباقي با ملاحظات زیست محیطی واحد اتاسیسات قرار دارد.
- برق: کلیه تجهیزات برقی و اتصالات و کابل کشی مربوطه کنترل شده و عملکرد صحیح دارد.
- ابزار دقیق: کلیه تجهیزات ابزار دقیق و اتصالات مربوطه اعم از برقی و هوایی نصب شده و عملکرد صحیح آنها کنترل شده است و کالibrاسیون موارد مرتبط انجام شده است. سامانه های هشدار (Alarms) نصب و عملکردی شده و خطوط لوله کشی ابزار دقیق (Tubing) مورد تست نشست قرار گرفته اند.
- نظم و ترتیب محوطه: محوطه تاسیسات از کلیه نخاله ها و دور ریزهای مربوط به ساختمان و نصب پاکسازی شده و کلیه مسیرهای دسترسی و کاذلهای روان آبهای سطحی و مسیرهای جمع آوری پسابهای صنعتی تمیزکاری و پاکسازی شده است.
- گواهینامه تکمیل مکانیکی صادر شده باشد.

راه اندازی اولیه (Commissioning): مقطعی از پروژه که پس از تکمیل مکانیکی و پیش راه اندازی انجام می شود تا از اطباقي تجهیزات و سیستم ها با شرایط طراحی جهت ورود به وضعیت عملیاتی اطمینان حاصل شود (شکل ۱). فعالیتهای راه اندازی اولیه با عملیات ورود گاز بی انر و خنثی سازی تجهیزات و سیستم ها به منظور اکسیژن زدایی آغاز و شامل (محدود به این موارد نمی باشد) کنترل دینامیکی عملکردی تجهیزات و سیستم ها، انجام تنظیمات عملیاتی، حصول اطمینان از صحت عملکرد سیستم های کنترلی و مکانیکی، راه اندازی ماشین آلات دور و راه اندازی سیستم های تامین سرویسهای جانی می شود.

راه اندازی عملیاتی (Start-Up): مقطعی از پروژه که در آن سیالات و شرایط فرایندی بر اساس شرایط طراحی و عملیاتی عملکردی برای دستیابی به محصول واحد اتاسیسات برقرار شده است.

(Released for Commissioning): گواهینامه آمادگی برای راه اندازی اولیه (RFC)
(Released for Start Up): گواهینامه آمادگی برای راه اندازی عملیاتی (RFSU)

شکل ۱: نمودار مرحله مختلط راه اندازی

۶. اقدامات

۶-۱- چارچوب و کلیات فرایند PSSR

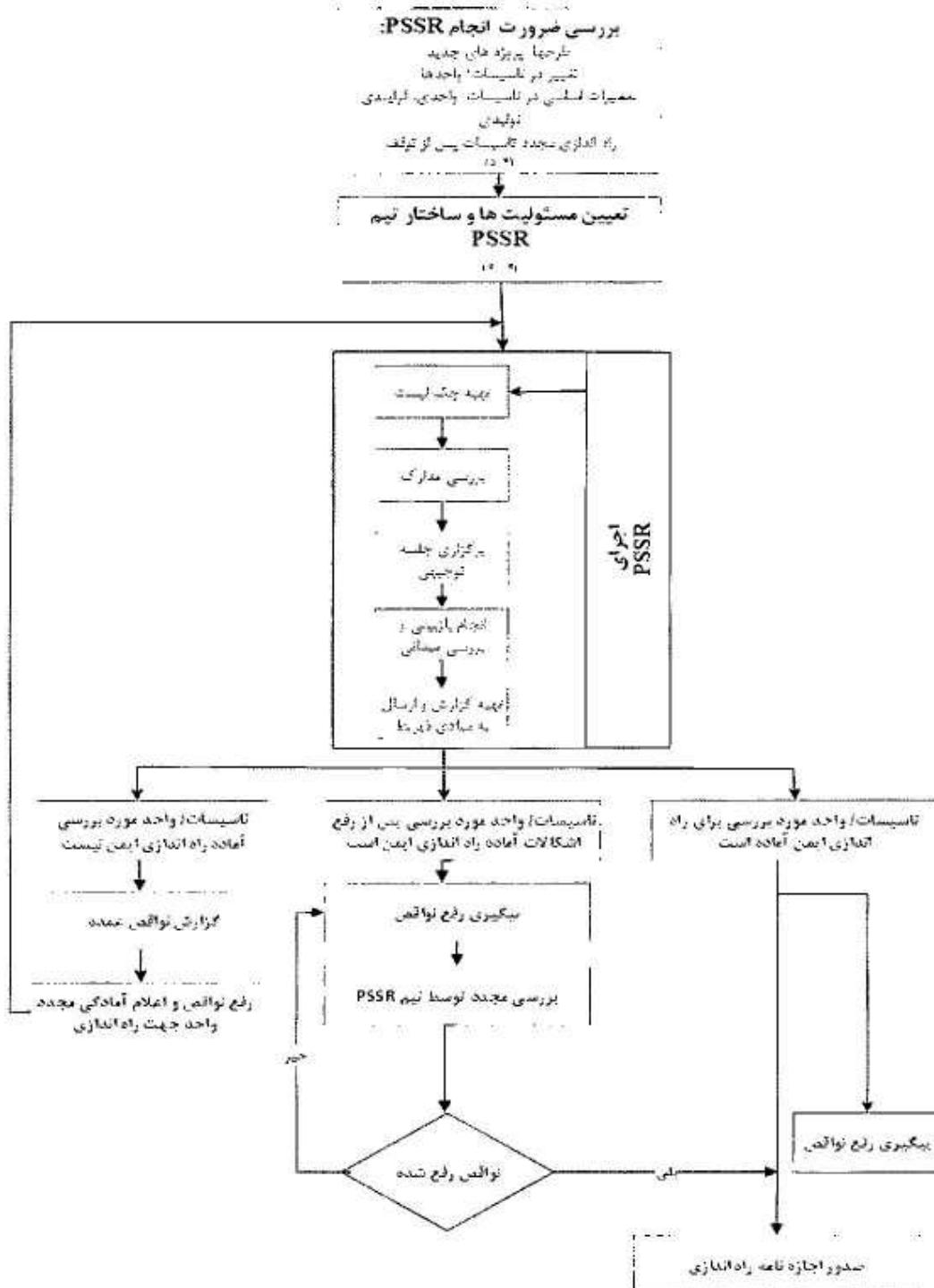
فرایند PSSR به منظور حصول اطمینان از برآورده شدن حداقل موارد زیر طرح ریزی می‌شود:

- حصول اطمینان از اینکه عملیات ساختمان و نصب مطابق مشخصه‌های طراحی انجام شده و لیست مغایرت‌های جزئی (*punch list*) تهیه شده است. همچنین حصول اطمینان از اینکه هر نوع اصلاحیه و تغییر در حین ساخت و نصب به طور مناسبی کنترل و ثبت شده است.
- حصول اطمینان از اینکه رویه‌های عملیاتی و دستورالعملهای کاری مرتبط و مورد نیاز در بخش‌های ایمنی، عملیات بهره‌برداری، نگهداری و تعمیرات، مدیریت وضعیتهاي اضطراری تهیه و قبل از راه اندازی جاری شده و در دسترس کلیه کارکنان از جمله پیمانکاران مرتبط قرار گرفته است.
- حصول اطمینان از اینکه متناسب با ماهیت عملیات و فرایند تاسیسات، مطالعات شناسایی و تحلیل خطرات فرایندی و ریسکهای زیست محیطی انجام شده و کلیه نکات و موارد مرتبط با ایمنی و محیط زیست (که در بازبینی‌های قبلی مرتبط با HSE نظری مطالعات شناسایی و تحلیل خطرات فرایندی (*PHA*) یا مطالعات ارزیابی ریسک مرتبط با فرایند مدیریت تغییر^۷ (*MOC*^۸) تعیین شده‌اند) مورد توجه قرار گرفته و به نحو مناسب جاری سازی شده است.
- حصول اطمینان از اینکه اطلاعات ایمنی فرایند شامل نقشه‌های فرایندی^{*}, *BFD*, *PFD*, *P&ID*^{*}, نقشه‌های مکانیکی شامل نقشه‌های لوله کشی، مشخصه‌های فنی عملیات، داده‌های فنی تجهیزات، برگه‌های داده‌های ایمنی مواد شیمیایی موجود در فرایند (*MSDS*), و غیره به روز شده و در دسترس کارکنان و واحدهای مرتبط قرار گرفته است.
- حصول اطمینان از اینکه آموزش کارکنان به ویژه گروههای بهره‌برداری/عملیات، نگهداری و تعمیرات، ایمنی، واکنش اضطراری و آتش نشانی شامل کارکنان پیمانکار به طور کامل و اثربخش انجام شده و کارکنان از رویه‌ها و دستورالعملهای ایمن عملیات آگاهی کامل دارند.

بازبینی موارد فوق در چارچوب فرایند PSSR مبتنی بر به کارگیری چک لیست راهنمای انجام می‌شود که نمونه چک لیست در پیوست شماره ۷ این راهنما درج شده است. همچنین فلودیاگرام این فرایند در شکل شماره ۲ نشان داده شده است.

⁷ Management Of Change (*MOC*)

⁸ Block Flow Diagrams(*BFD*), Process Flow Diagrams(*PFD*), Piping and Instrument Diagrams(*P&ID*)

شکل شماره ۲: فلوویاگرام فرایند بازبینی این پیش از راه اندازی عملیاتی (PSSR)

۲-۶- دامنه شمول فرایند PSSR:

بازبینی این پیش از راه اندازی باید در خصوص موارد زیر اجرا شود:

الف- طرحها / پروژه‌های جدید: زمانی که اتمام مرحله تکمیل مکانیکی در طرح / پروژه تایید می‌گردد و قبل از ورود به مرحله راه اندازی عملیاتی (*start up*) و یا قبل از ورود هر گونه ماده شیمیایی خطرناک مرتبط با فرایند شامل خوراک، سوخت، حلال، سرویسهای جانبی باید فرایند PSSR انجام شود. نمونه‌هایی از این گونه طرحها / پروژه‌ها عبارتند از (محدود به این موارد نمی‌شود):

- واحدهای جدید فرایندی و عملیاتی تغییر تاسیسات استخراج و تولید / بهره برداری / نمک زدایی و جداسازی نفت و گاز
- مجتمع‌ها و تاسیسات پالایش نفت و گاز
- مجتمع‌ها و واحدهای پتروشیمی
- خطوط لوله انتقال نفت، فراورده‌های مایع و انتقال گاز
- استگاههای تقویت / تقلیل فشار گاز
- استگاههای پمپاژ نفت و فرآورده
- تاسیسات ذخیره سازی شامل مخازن
- واحدهای بارگیری و تخلیه مواد شیمیایی شامل اسکله و تاسیسات بارگیری زمینی و ریلی
- تاسیسات فراساحلی شامل سکوهای استخراج و شناورهای فرایندی

ب- تغییر در تاسیسات / واحدها: چنانچه تغییر بارزی در تاسیسات / واحدهای فرایندی موجود انجام شود به نحوی که اجرای آن مستلزم توقف واحد (*Shut Down*) بوده و منجر به تغییر در اطلاعات اینمنی فرایند، طراحی اولیه، ظرفیت ورودی و خروجی شود، باید پس از تکمیل مکانیکی و قبل از راه اندازی مجدد، فرایند PSSR انجام شود. نمونه‌هایی از این گونه تغییرات عبارتند از (محدود به این موارد نمی‌شود): پروژه‌های بهسازی فرایند و افزایش ظرفیت، حذف / اضافه تمودن خطوط لوله / تجهیزات / شیرآلات در فرایند موجود، اتصال مخازن ذخیره سازی به یکدیگر، تغییر کلی / جزئی در تکنولوژی فرایند، اتصال یک تجهیز یا تاسیسات جدید به واحدهای فرایندی موجود و ...

در موارد تغییرات جزئی که شامل شرایط فوق نمی‌شود انجام / عدم انجام PSSR باید بر اساس روش‌های جاری مدیریت تغییر در تاسیسات و تصمیم مدیریت مجتمع / تاسیسات انجام شود لیکن توصیه می‌شود در این گونه تغییرات نیز فرایند PSSR و به عنوان بخشی از فرایند مدیریت تغییر انجام شود.

ج - تعمیرات اساسی در تاسیسات / واحدهای فرایندی تولیدی: پس از انجام تعمیرات اساسی شامل تعمیرات عمدۀ مکانیکی، برقی، ابزار دقیق، برنامه های نگهداری دوره های مستلزم توقف واحد یا ترکیبی از این موارد و پیش از راه اندازی مجدد واحد باید فرایند PSSR انجام شود.

د - راه اندازی مجدد تاسیسات پس از توقف طولانی: چنانچه تاسیسات / واحدهای فرایندی یا بخشی از آنها بنا به دلایلی غیر از موارد ب و ج (نظیر وقفه به دلیل بروز حادث یا عدم دریافت خوراک و ...) برای مدت حداقل دوهفته یا بیشتر از سرویس عملیاتی خارج بوده است، قبل از راه اندازی مجدد باید فرایند PSSR انجام شود.

قبل از اجرای فرایند PSSR باید اقدامات پیش نیاز تکمیل و تاییدیه های لازم صادر شده باشد. موارد زیر بر اساس فعالیتهای عمومی در یک پروژه کامل تدوین شده ولی محدود به آن نمی باشد. همچنین ممکن است در خصوص موارد (ب)، (ج)، (د) برخی از این موارد کاربرد نداشته باشد:

➤ اتمام عملیات نصب مکانیکی و صدور تاییدیه مربوطه بر اساس رویه جاری پروژه
(Mechanical Completion)

➤ انجام مطالعات تحلیل خطوط فرایندی در تاسیسات / پروژه به یکی از روشهای مرسوم و مناسب و بازنگری این مطالعات.

➤ بازبینی و به روز رسانی اطلاعات اینمی فرایند شامل نقشه ها و رویه های عملیاتی.

➤ بازبینی و به روز رسانی مدارک راهنمای عملیات و ترجمه آن در صورت نیاز.

➤ بازبینی و به روز رسانی برنامه واکنش در شرایط اضطراری در برگیرنده کلیه وضعیتهای اضطراری محتمل فرایندی شامل انواع حالتهای توقف اضطراری، آتش سوزی، انفجار، انتشار سمی، و ...

➤ تهیه و تکمیل مدارک انجام تغییر در خصوص موارد تغییر در تاسیسات فرایندی.

➤ بازبینی و به روز رسانی رویه های نگهداری و تعمیرات و ترجمه آنها در صورت نیاز.

➤ بازبینی و به روز رسانی نقشه های طبقه بندی نواحی خطر.

➤ تهیه و تکمیل مدارک پروژه شامل مدارک کنترل کیفیت ساخت و نصب، مدارک تکمیل مکانیکی اجزا و عناصر پروژه در کلیه بخش های مربوطه.

➤ تکمیل کلیه فعالیتهای ساختمانی و سازه در تاسیسات / واحدهای فرایندی.

➤ صدور تاییدیه های لازم بر اساس رویه پروژه، تغییر یا تعمیرات اساسی.

۳-۶- زمان انجام PSSR

زمان انجام PSSR برای انواع تاسیسات مشمول PSSR متفاوت است که به صورت خلاصه در جدول (۱) نشان داده شده است.

جدول (۱) زمان انجام PSSR برای انواع مختلف تاسیسات مشمول

زمان انجام PSSR	دامنه شمول
پس از مرحله تکمیل مکانیکی و قبل از صدور گواهی RFSU و یا ورود هر گونه ماده شیمیایی خطرناک مرتبط با فرایند شامل خوراک، سوخت، حلال، سرویسهای جانی.	طرحها / پروژه های جدید
پس از تکمیل مکانیکی و قبل از راه اندازی مجدد	تغییر در تاسیسات / واحدها
قبل از راه اندازی مجدد واحد	تعمیرات اساسی
قبل از راه اندازی مجدد	راه اندازی مجدد تاسیسات پس توقف طولانی

۴- مسئولیتها و ساختار تیم PSSR

اجرای موفق و موثر فرایند PSSR نیازمند سازماندهی تیم کاری چند تخصصی متشكل از اعضای حرفه ای در حوزه تخصصی مربوطه و هدایت و رهبری منسجم تیم می باشد. به طور کلی حداقل تخصص های مورد نیاز برای تشکیل تیم PSSR به شرح زیر می باشد:

- ۱- مسئول تیم PSSR: مسئول هماهنگی، برنامه ریزی، اجرا و مستندسازی گزارش کار می باشد. مسئول تیم باید مستقل از تیم پروژه / تاسیسات مورد بررسی بوده و دارای دانش کافی و سوابق موثر و حرفه ای در راه اندازی واحد های فرایندی باشد.
- ۲- مهندس فرایند مسلط به جنبه های فرایندی واحد / تاسیسات مورد بررسی.
- ۳- نماینده مهندسی پروژه / طرح
- ۴- نماینده واحد عملیات / بهره برداری
- ۵- نماینده واحد نگهداری و تعمیرات / بازرگانی فنی
- ۶- نماینده واحد HSE مسلط به ایمنی فرایند

در صورت نیاز تخصص های زیر نیز می تواند به تیم PSSR اضافه شود:

- متخصص برق
- متخصص ابزار دقیق و سیستم های کنترل
- متخصص ماشین الات دوار
- متخصص محیط زیست
- سایر تخصص های مورد نیاز

چارچوب کلی مسئولیتها و نحوه ساختاردهی تیم PSSR بر حسب نوع تاسیسات / واحد مورد بررسی به شرح زیر می باشد:

الف - طرحها / پروژه های جدید: مسئولیت نظارت، کنترل و حصول اطمینان از اجرای فرایند PSSR بر عهده مدیر پروژه / مجری طرح کارفرما بوده و مدیر HSE کارفرما باید ضمن نظارت بر اجرای این فرایند، در جهت اجرای موفق و دقیق PSSR همکاریهای لازم را به عمل آورد.

ترکیب اعضای تیم PSSR به شرح زیر می باشد:

۱- مسئول تیم PSSR که باید از کارشناسان خبره کارفرما و ترجیحا مستقل از تیم پروژه بوده و توسط مدیر پروژه / طرح کارفرما تعیین شود.

تبصره : در قراردادهای عمده توسعه ای تغییر توسعه فازهای گازی، توسعه میادین نفتی، پالایشگاهها و ... که در چارچوب قراردادهای EPCC, EPCF, IPC و انجام می شود و مسئولیت راه اندازی عملیاتی با پیمانکار اصلی می باشد، مسئول تیم PSSR می تواند با هماهنگی و تایید مدیر پروژه کارفرما و توسط بالاترین مقام اجرایی پیمانکار اصلی توسعه طرح صادر شود.

۲- متخصص مهندسی فرایند از کارشناسان خبره کارفرما یا مشاور مدیریت طرح (MC³).

۳- متخصص عملیات و بهره برداری که باید از کارشناسان خبره تیم بهره برداری آتی پروژه اطلاع (تیم عملیات واحد پس از تحويل و تحول به بهره بردار نهایی) تعیین شود.

۴- نماینده پیمانکار اصلی طرح که از کارشناسان خبره پروژه تعیین می گردد.

۵- متخصص نگهداری و تعمیرات که باید از کارشناسان خبره تیم بهره برداری آتی پروژه تعیین شود.

۶- متخصص ایمنی عملیات و فرایند که باید از کارشناسان خبره تیم بهره برداری آتی پرتوه تعیین گردد.

۷- نماینده / نمایندگان HSE کارفرمای طرح اپریوژه مسلط به موضوعات HSE پرتوه بسویه در مقوله طراحی و سیستم های حفاظت محیط زیست.

۸- متخصص ابزار دقیق و اتوماسیون، برق و مکانیک.

۹- نماینده تیم راه اندازی طرح

در صورت نیاز و به تشخیص مسئول تیم PSSR سایر تخصص ها نیز می تواند به اعضای تیم اضافه شود.

ب- تغییر در تاسیسات / واحدها، تعمیرات اساسی و راه اندازی مجدد پس از توقف طولانی:
 مسئولیت اصلی اجرای فرایند PSSR در این قبیل موارد بر عهده مدیر مجتمع / رئیس تاسیسات / کارخانه بوده و مدیر HSE باید ضمن نظارت و کنترل حسن اجرای این فرایند در همکاری و هماهنگی تزدیک با مدیر مجتمع، تمهیدات و تسهیلات لازم برای اجرای موفق و دقیق PSSR را فراهم نماید. مدیر مجتمع باید مسئول تیم PSSR و اعضای تیم را طی حکم کتبی تعیین و به کلیه مبادی ذیربط معرفی نماید. حداقل ترکیب اعضای تیم PSSR به شرح زیر باید باشد:

۱- مسئول تیم PSSR که باید از کارشناسان خبره و مستقل از واحد بهره برداری / عملیات مربوطه توسط مدیر مجتمع تعیین می شود.

۲- متخصص مهندسی فرایند / پالایش.

۳- متخصص عملیات و بهره برداری مسلط به واحد / تاسیسات مورد بررسی.

۴- نماینده مهندسی.

۵- متخصص نگهداری و تعمیرات.

۶- متخصص ایمنی عملیات و فرایند.

۷- متخصص آتش نشانی و مدیریت شرایط اضطراری.

۸- متخصص محیط زیست

در صورت نیاز و به تشخیص مسئول تیم PSSR سایر تخصص ها نیز می تواند به اعضای تیم اضافه شود.

۵-۶- انجام PSSR:

فرایند PSSR به عنوان یک فعالیت مهم و مستقل باید در برنامه زمان بندی پرروزه ها / طرحها / تعمیرات اساسی / تغییرات درج شود. پس از تشکیل تیم PSSR، مسئول تیم باید دامنه کار را مشخص نموده و ضمن پیش بینی و تامین منابع مورد نیاز، اقدامات زیر را به منظور اجرای PSSR برنامه ریزی و انجام دهد:

۱-۵- تهیه چک لیست

بر اساس کلیات مندرج در بند ۱-۶ و با توجه به نوع تاسیسات / واحد مورد بررسی (پرروزه جدید، تغییر در تاسیسات، تعمیرات اساسی یا راه اندازی پس از توقف طولانی) و ماهیت عملیاتی و فرایندی واحد / تاسیسات، مسئول تیم با مشارکت فعال اعضای تیم باید چک لیست PSSR مورد نیاز را جهت بازبینی واحد تحت بررسی تهیه و تدوین نماید. نمونه چک لیست PSSR برای طرحها / پرروزه های جدید، تغییر در تاسیسات، راه اندازی پس از تعمیرات اساسی در پیوست این راهنما قرار داده شده است.

۲-۵- بررسی مدارک

تیم PSSR باید از وجود مدارک و اطلاعات لازم برای انجام PSSR اطمینان حاصل نماید. مسئول تیم باید نسبت به تهیه مدارک زیر اقدام نموده و در اختیار اعضای تیم قرار دهد. این مدارک عبارتند از (محدود به این موارد نمی شود):

- شرح فرایند و شرایط عملیاتی واحد / تاسیسات
- نقشه های عین ساخت P&ID, PFD, BFD
- مطالعات تحلیل خطرات فرایندی و بیشترهادات اصلاحی این مطالعات
- لیست تجهیزات حیاتی ایمنی تاسیسات / واحد و مدرک فنی مربوطه (Critical Safety Equipment)
- مدارک کنترلی واحد / تاسیسات شامل فلسفه Shutdown، لیست ... Cause and Effect Chart
- روش های ایمن عملیات، نگهداری و تعمیرات، واکنش در وضعیت اضطراری شامل توقف های اضطراری
- مدارک HSE واحد تاسیسات شامل نقشه های F&G، شبکه آب آتش نشانی، سیستم های ایمنی، سیستم های حفاظت محیط زیست ...

۳-۵-۳- برگزاری جلسه توجیهی

پس از مطالعه مدارک، نقطه نظرات تیم PSSR در جلسه حضوری اخذ و مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفته و روش انجام PSSR و تقسیم کار بین اعضا دقیقاً مشخص و برنامه اجرایی کار تنظیم می‌گردد.

۴-۵-۴- انجام بازبینی و بررسی میدانی

با توجه به چک لیست و تقسیم وظایف انجام شده و مطالعه مدارک، تیم PSSR باید بر اساس برنامه اجرایی کار نسبت به ارزیابی کلیات مندرج در بند ۱-۶ این راهنمای و حوزه های زیر اقدام نماید:

» اطلاعات ایمنی فرایند: از طریق بازبینی مدارک و مصاحبه با کارکنان اطمینان حاصل شود که اطلاعات ایمنی فرایند شامل مدارک طراحی، خطرات مواد، نقشه ها، و ... و به روز رسانی شده و در دسترس کارکنان مرتبط از جمله پیمانکاران قرار گرفته و قابل استفاده می باشد.

» تحلیل خطرات فرایندی (PHA): اطمینان حاصل شود که اقدامات اصلاحی منتج از تحلیل خطرات فرایندی به طور موثر انجام و به اتمام رسیده است.

» رویه های ایمن عملیات (SOP): اطمینان حاصل شود که رویه های ایمنی، عملیات، تعمیرات و نگهداری، واکنش در شرایط اضطراری تدوین و اعتباردهی شده، متناسب با تاسیسات / واحد بوده و در دسترس کارکنان قرار دارد. این رویه ها باید شامل اطلاعات ایمنی فرایند (PSI) و ملاحظات و پیشنهادات مطالعات تحلیل خطرات فرایندی نیز باشد.

» یکپارچگی مکانیکی (MI): اطمینان حاصل شود که سامانه های تضمین کننده یکپارچگی مکانیکی تاسیسات / واحد نظیر بازرگی فنی و تست تجهیزات بویژه تجهیزات حیاتی ایمنی، تحلیل قابلیت اطمینان، رویه های نگهداری و راه اندازی تجهیزات، سامانه های متداخل ایمنی فرایند (Process safety interlocks) به درستی اجرا، نظارت و کنترل شده است.

» کنترل و تضمین کیفیت (QC/QA): اطمینان حاصل شود که رویه های کنترل و تضمین کیفیت در حین ساخت و نصب تجهیزات / تاسیسات بویژه تجهیزات حیاتی ایمنی، بر اساس استانداردها، رویه های صادر شده توسط سازندگان و مشخصه های طراحی انجام شده است.

» ساختمان و نصب: اطمینان حاصل گردد کلیه فعالیتهای ساختمان و نصب به مرحله تکمیل مکانیکی رسیده و تجهیزات به طور مناسب نصب شده و آماده راه اندازی ایمن می باشند.

» لیست موارد مغایرت جزئی (*Punch List*): اطمینان حاصل گردد که لیست موارد مغایرت‌های جزئی به درستی طبقه‌بندی شده و مواردی که مانع از راه اندازی ایمن هستند قبل از صدور تاییدیه راه اندازی اولیه (*RFC*) رفع شده است.

» مدیریت تغییرات: اطمینان حاصل گردد که سیستم بررسی، صحه گذاری و ثبت تغییرات توسط واحدها / افراد ذی صلاح وجود دارد، جاری و موثر است و کلیه مدارک مرتبط با تغییرات شامل نقشه‌ها و رویه‌های عملیات به روز رسانی شده است. این موضوع شامل تغییرات در مرحله ساختمان و نصب نیز می‌شود.

» آموزش کارکنان: اطمینان حاصل گردد که کلیه کارکنان مرتبط با راه اندازی واحد / تاسیسات از جمله کارکنان پیمانکار دارای دانش تجربه و مهارت کافی در این خصوص می‌باشند و آموزش‌های لازم در زمینه رویه‌های عملیات ایمن، نگهداری و تعمیرات، واکنش در وضعیت اضطراری، اطلاعات ایمنی فرایند و سایر موضوعات مورد نیاز را به طور اثربخش دریافت کرده‌اند.

» ایمنی پیمانکاران: اطمینان حاصل گردد که جنبه‌های ایمنی فعالیت پیمانکاران به طور نظام مند تحت کنترل قرار دارد و پیمانکاران حاضر در تاسیسات و کارکنان آنها از خطرات بالقوه تاسیسات / واحد و همچنین الزامات ایمنی مرتبط با شرح خدمات و فعالیت خود شامل قوانین و مقررات، خطوط راهنمای، رویه‌ها و دستورالعمل‌های کاری به طور کامل آگاهی دارند.

» واکنش در شرایط اضطراری: اطمینان حاصل گردد که کلیه وضعیت‌های اضطراری محتمل شامل موارد مرتبط با عملیات نظری حالت مختلف توقف اضطراری شناسایی شده است و رویه‌های مکتوب به منظور واکنش در هر وضعیت تدوین شده و در دسترس کارکنان قرار داشته و پرسنل آموزش کافی در این خصوص را دریافت نموده‌اند.

همچنین تیم PSSR باید از تاسیسات / واحد بازدید میدانی نموده و ضمن بررسی و صحه گذاری میدانی، در خصوص موارد زیر به صورت ویژه اطمینان حاصل نماید:

» بررسی خطرات فیزیکی عمومی تاسیسات / واحد نظیر خطرات سقوط، لغزش، مسیرهای دسترسی، ایمنی سازه‌های مرفتفع، تناسب و کفايت روشنايي، دسترسی ايمان و آسان اپراتور به تجهيزات، علائم و حفاظتها و سایر موارد مرتبط.

» از تجهيزات تاسیسات / واحد بویژه تجهيزات حيانی نظیر ماشین های دوار، كمپرسورها، راکتورها، ظروف تحت فشار فرایندی، مخازن ذخیره انسفريک، كروي و برودتی بازدید میدانی نموده و از وجود تناسب و آماده به کار بودن سیستم های ایمنی اين تجهيزات نظير وضعیت اتصال زمين

Safety Relief (Earthing)، مسیرهای تخلیه گاز و مایع (*Vent.Drain*), سیستمهای تخلیه ایمنی (*Devices*)، نقاط نمونه گیری، عایق بندی حرارتی بویژه عایق های مرتبط با حفاظت پرسنلی و ... اطمینان حاصل نماید.

► از تجهیزات و سیستمهای حیاتی ایمنی نظیر سیستم های اعلام و اطفا حریق و آشکارسازهای گاز، مخازن پمپها و شبکه آب آتش نشانی، سیستم های دوش و چشم شوی ایمنی، سیستمهای کنترلی مرتبط با ایمنی فرایند شامل توقف اضطراری و توقف موضعی (*ESD,TRIP systems*)، سیستمهای تخلیه و رهایش ایمنی فشار و دما نظیر شبکه *vent , drain , flare , PSV* و ... بازدید میدانی نموده و از آماده به کار بودن این سیستم ها اطمینان حاصل نماید.

► از سیستم های حفاظت محیط زیست بویژه شبکه جمع آوری و تصفیه پساب های صنعتی، سیستم های کنترل ریزش، سامانه های کنترل انتشار و ... بازدید میدانی نموده و از آماده به کار بودن این سیستم ها اطمینان حاصل نماید.

۶-۶- تهیه گزارش، اقدامات اصلاحی و صدور اجازه راه اندازی

پس از انجام *PSSR* مسئول تیم *PSSR* باید حداقل طرف مدت دو هفته گزارش نهایی شامل برنامه کار، دامنه و جزئیات بررسی، چک لیستهای تکمیل شده و یافته ها و توصیه ها و وضعیت آمادگی تاسیسات / واحد برای راه اندازی را تهیه و همزمان به مبادی زیر ارسال نماید. گزارش *PSSR* و کلیه مدارک شامل چک لیست ها و لیست موارد مغایرت (جزئی / اعمده) باید توسط کلیه اعضای تیم امضا شود. لیست گیرندگان گزارش *PSSR* شامل موارد زیر است:

- مدیر مجتمع / مدیر عملیات (کارفرما)
- مدیر پروژه / مجری طرح (کارفرما)
- مدیر راه اندازی (کارفرما)
- مدیر *HSE* (کارفرما)

در گزارش *PSSR* باید وضعیت آمادگی تاسیسات / واحد برای راه اندازی به یکی از صورتهای زیر اعلام نظر شود:

الف- تاسیسات / واحد مورد بررسی برای راه اندازی ایمن آماده است: در این حالت مغایرتهای جزئی مشاهده شده است ولی این موارد مغایرت جزئی مانع راه اندازی ایمن نیست و تیم *PSSR* بر اساس نتایج یافته ها و ارزیابی انجام شده تایید می نماید که تاسیسات / واحد مورد بررسی برای راه اندازی ایمن آماده

صفحه ۱۹ از ۲۸	راهنمای بازبینی ایمنی پیش از راه اندازی عملیاتی (PSSR)	 گروه امنیتی بهداشت دفتر نفت اولوک بدائل این میزبانه بازدید نمایان
	MOP-HSED-GL-214(1)	

است و در صورت وجود مغایرتهای جزئی این موارد مانع راه اندازی ایمن نمی باشد. در این حالت باید لیستی از اقدامات اصلاحی جهت رفع موارد مغایرت جزئی تهیه شده و ضمیمه گزارش شود.

ب-تاسیسات / واحد مورد بررسی پس از رفع موارد اشکلات و مغایرتهای جزئی آماده راه اندازی
ایمنی است: در این حالت موارد مغایرتهای جزئی مشاهده شده است که می تواند بر اینمی راه اندازی اثر نامطلوب داشته باشد و تیم PSSR بر اساس نتایج یافته ها و ارزیابی انجام شده راه اندازی ایمن واحد/تاسیسات را منوط به رفع این موارد مغایرتهای جزئی می نماید. در این حالت باید لیستی از اقدامات اصلاحی جهت رفع موارد مغایرت جزئی تهیه شده و ضمیمه گزارش شود.

ج-تاسیسات / واحد مورد بررسی آماده راه اندازی ایمن نیست: در این حالت موارد مغایرت عمدۀ وجود دارد به نحوی که اینمی تاسیسات / واحد را به مخاطره می اندازد (به عنوان نمونه آماده به کار نبودن سیستم های اینمی فرایند یا سیستم های حفاظت از حریق یا سیستم های اعلام و اطفا حریق)، تیم PSSR، راه اندازی واحد/تاسیسات را تایید نمی کند و انجام راه اندازی منوط به رفع مغایرتهای عمدۀ و اجرای مجدد فرایند PSSR می باشد. موارد مغایرتهای عمدۀ باید در گزارش درج شود.

لیست موارد مغایرت مندرج در گزارش باید در سیستم ثبت و پیگیری پروره درج شده و بر اساس روال جاری پروره، ضمن تعیین واحد مسئول رفع مغایرت و مهلت، رفع مغایرتهای اطلاع مسئول تیم PSSR رسائیده شود تا مورد بررسی و صحه گذاری مجدد قرار گیرد.

صدور اجازه نامه راه اندازی منوط به برآورده شدن عوامل متعددی است که برخی از این عوامل خارج از محدوده ارزیابی و بازبینی فرایند PSSR بوده و صحه گذاری کامل این عوامل توسط تیم PSSR مقدور نمی باشد. لذا نتیجه گزارش PSSR به مفهوم صدور اجازه نامه راه اندازی نمی باشد ولی به عنوان شرط لازم صدور هر گونه اجازه نامه راه اندازی نظیر گواهی RFSU بوده و جهت صدور این اجازه نامه انجام فرایند PSSR و رفع موارد مغایرت مانع راه اندازی (حالتهای ب و ج) ضروری است.

۷. پیوست ها

۷-۱- نمونه چک لیست بازبینی ایمنی پیش از راه اندازی در طرحها / پروره های سرمایه ای جدید

۷-۲- نمونه چک لیست بازبینی پیش از راه اندازی ویژه تغییر در تاسیسات / واحدها

۷-۳- نمونه چک لیست بازبینی پیش از راه اندازی ویژه تعمیرات اساسی و راه اندازی واحد پس از توقف طولانی

۱-۷- نمونه چک لیست بازبینی اینمی پیش از راه اندازی در طرحها/پروژه های جدید

پیشنهادات	شرح وضعیت / نواقص	آتیم
	روش های اجرایی عملیاتی تدوین، تصویب و به روز رسانی شده و در دسترس می باشد؟	روش های اجرایی تعمرات تدوین، تصویب و به روز رسانی و در دسترس می باشند؟
	روش های اجرایی مدیریت شرایط اضطراری تدوین، به روز رسانی و در دسترس می باشند؟	روش های اجرایی مدیریت شرایط اضطراری تدوین، به روز رسانی و در دسترس می باشند؟
	مطالعات ریسک جاری هستند و معتبر می باشند؟	مطالعات ریسک انجام شده است؟
	مستندات، نتایج و سوابق مطالعات تحلیل خطرات فرایندی PHA به روز رسانی شده است؟	پیشنهادات مطالعات ریسک انجام شده اند؟
	مدارک کنترل کیفیت (QC) تکمیل، تایید و صحه گذاری شده است؟	نقشه های فرایندی به روز شده اند؟
		نقشه های مکانیکی به روز شده اند؟
		نقشه های الکتریکی به روز شده اند؟
		نقشه های ابزار دقیق به روز شده اند؟
		فهرست تجهیزات به روز شده اند؟
	برگه های MSDS به روز رسانی شده و در دسترس می باشند؟	نقشه ها و مدارک راه اندازی در دسترس می باشند؟
		نقشه های دسته بندی مناطق خطرناک بروز رسانی شده اند؟
		لیست تجهیزات حیاتی اینمی تهیه و به روز رسانی شده است؟
	آموزش پرسنل بهره برداری شامل سربرستان و کارکنان به طور کامل انجام شده است؟	آموزش پرسنل تگهداری و تعمرات به طور کامل انجام شده است؟
		آموزش پیمانکاران به طور کامل انجام شده است؟
		آموزش شرایط اضطراری / حریق به طور کامل انجام شده است؟
		سوابق آموزش بروز رسانی شده اند (طرحها و برنامه های آموزشی)
	طرح ها و روش های اجرایی توقف اضطراری تدوین، تصویب و به روز رسانی شده اند؟	عملکرد و فرمان سیستم های اینمی فشار (Relief Systems) بی نقص می باشد؟
		مسیرهای دسترسی شامل دسترسی به تجهیزات و خروجی مناسب فراهم شده اند؟
		عملکرد دوش ها و چشم شو های اینمی مورد تایید است؟
		تجهیزات تنفسی SCBA/ESCBA در دسترس می باشند؟
	سامانه gas detection systems تست عملکردی شده و آماده به کار می باشد.	سامانه های توقف های اضطراری (Emergency stops) و ESD تست عملکردی شده و آماده به کار می باشند؟
		سامانه های فلر آماده به کار و در سرویس عملیاتی می باشد؟
		مسیرهای راه اندازی و کنارگذر start up and bypass آماده است؟

	<p>صفحه مشخصه فنی ظروف تحت فشار (<i>name plate</i>) به هر ظرف الصاق شده است؟</p> <p>گواهی و تاییدیه های مواد حین ساخت ظروف در دسترس می باشند؟</p> <p>فعالیت‌های مهندسی شامل انتخاب مواد ساخت و کدهای طراحی مطابق استاندارد است؟</p> <p>سامانه های کنترل ریزش مواد مورد بررسی قرار گرفته و آماده به کار می باشند؟</p> <p>یافج لیست پروژه تهیه شده و اقدامات لازم انجام شده است؟</p> <p>تسهیلات اپراتوری محوطه کامل می باشد؟</p> <p>حفظه های تجهیزات به طور مناسب پیش بینی و تنصیب شده است؟</p> <p>عملیات <i>Fireproofing</i> به طور کامل انجام شده است؟</p> <p>بر جسب زنی تجهیزات، تردیان ها، لوله ها، نقاط نمونه برداری و ... تکمیل شده اند؟</p> <p>تمامی علائم مورد نیاز نصب شده اند؟</p> <p>لیست تجهیزات بالابر کامل می باشد و آمار آنها ثبت و به روز رسانی شده است؟</p> <p>سیستم های فاضلاب شامل مسیرها به طور کامل چک شده و آماده به کار می باشند؟</p> <p>محوطه تاسیسات از زاندات ساخت و ساز پاکسازی شده اند؟</p> <p>گواهی انطباق و تکمیل سیستم های ابزار دقیق صادر شده اند؟</p> <p>تجهیزات ابزار دقیقی در انطباق با طبقه بندی مناطق خطرناک می باشند؟</p> <p>هشداردهنده های اتاق کنترل <i>alarm panels</i> در حال کار می باشند؟</p> <p>حلقه های کنترلی (<i>control loops</i>) چک شده اند؟</p> <p>لیست هشدار دهنده ها (<i>alarms</i>) و متوقف کننده ها به روز رسانی شده اند؟</p> <p>پایگاه داده <i>DCS</i> به روز رسانی شده اند؟</p> <p>گواهی انطباق و تکمیل سیستم های الکترونیکی صادر شده اند؟</p> <p>تجهیزات الکترونیکی در انطباق با دسته بندی مناطق خطرناک می باشند؟</p> <p>سیستم های اتصال زمین کنترل و نتایج ثبت شده است؟</p> <p>به تابلوهای برق بر جسب زده شده اند؟</p> <p>فیورها منطبق با بار الکترونیکی می باشند؟</p> <p>خاموش کننده های حریق در محل مناسب نصب و بر جسب گذاری شده اند؟</p> <p>هیدرارت ها و ماتیورها کنترل عملکردی شده و آماده به کار می باشند؟</p> <p>لوله های آتش نشانی (<i>fire hose</i>) در محلهای مناسب قرار دارند؟</p> <p>تجهیزات و سامانه های اعلام حریق کنترل عملکردی شده و آماده به کار است؟</p> <p>سیستم های افسانه آب (<i>water spray</i>) و خاموش کننده تست شده اند؟</p> <p>قطعات پدکی و پرده راه اندازی در دسترس می باشند؟</p> <p>مجوزهای زیست محیطی موردنیاز اخذ و کامل شده است؟</p> <p>تفصیلات احتمالی مربوط به دامنه طراحی پروژه بازبینی شود تا از شرایط مجوزهای زیست محیطی عدول نشده باشد.</p> <p>خطوط راهنمای و دستورالعملهای شرکتی در حوزه محیط زیست در طول زمان احداث طرح</p>
--	---

		عملیاتی و پیگیری شده است؟
		همه جریانات دور ریز (پالیها، پیماندها و الاینده‌های اتمسفری) شناسایی، کمی سازی، آنالیز و حناقل سازی شده است؟ می‌باشد این انتشارات تهیه‌لأخذ شود.
		اهداف پیشگیری از تولید دور ریز و رهایش آن در طراحی فرآیند و محصولات جدید متنظر قرار گرفته و رعایت شده است؟ (مستند شود)
		همه محفظه‌ها/ راهنده‌های نانویه شامل <i>dike</i> مخازن احداث شده و مناسب هستند؟ خاکریزیدنی، زهکش‌ها، حدول کشی و پوشش دهندهای حفاظتی و پره سطح برای دریافت نشتی‌ها و ستابوی بدنترین شرایط ریزش مناسب هستند؟
		ایمنی تاسیسات ذخیره‌سازی (مخازن) مناسب است؟
		تاسیسات تخلیه و بارگیری بطور مناسب و مطابق الزامات <i>HSE</i> ساخته شده و ظرفیت محفظه نگهداری نانویه (۱۱۰٪ مواد شیمیایی مایع فله‌ای) در محوطه پیش بینی شده است؟
		منابع بالقوه ریزش‌ها و رهایش‌ها و سازگاری و آتش‌زا بودن آن شناسایی و احصاء شده است؟
		دستور العمل‌های مقابله با ریزش‌های احتمالی وجود دارد؟
		امکانات کافی برای مقابله با ریزش‌های احتمالی وجود دارد؟
		فهرستی از منابع انتشار آلاینده‌های هوا و مشخصات آن تهیه شده و از انتشار آلاینده‌های هوا در محدوده حدود مجاز اطمینان حاصل شود.
		تجهیزات کنترل آلودگی هوا به درستی احداث و نصب شده و خروجی آن در محدوده حدود مجاز تخلیه به محیط قرار دارد؟
		اطمینان حاصل شود که منابع انتشار آلاینده‌های خط‌رنگ هوا به انتقال تخلیه نمی‌شود.
		اطمینان حاصل شود که (حسب نیاز) سیستمهای نمونه‌برداری مسته نصب شده باشد.
		فهرستی از پیماندهای نولیدی واحد تهیه شده است؟
		طبقه‌بندی پیماندهای تولیدی براساس راهنمایی ابلاغی از سوی وزارت نفت انجام شده؟ در این صورت آیا پیماند/پیماندهایی به عنوان پیماند خط‌رنگ طبقه‌بندی شده است؟
		نحوه ذخیره، تصفیه یا دفع انواع پیماندها و به خصوص پیماندهای خط‌رنگ در داخل سایت تعیین شده و مناسب بوده و با قولین و مقررات ملی و شرکتی انتظام دارد؟
		در صورت انتقال بخشی از پیماندهای خط‌رنگ جهت دفع به بیرون از سایت، آیا مجوزهای لازمه اخذ و هماهنگی‌های لازم صورت گرفته است؟
		فهرست انواع پالیها و مشخصات هر یک تعیین شده است؟
		سبسنهای جمع آوری و ذخیره پالیها بطور مناسب احداث و آماده بهره برداری می‌باشد؟
		واحدهای پیش تصفیه یا تصفیه به طور مناسب طراحی و احداث و آماده بهره برداری است؟
		سیستمهای مدیریت لجن تولیدی تصفیه خانه احداث و آماده بهره برداری شده است؟

۲-۷- نمونه چک لیست بازبینی پیش از راه اندازی ویژه تغییر در تاسیسات / واحدها

شماره مدیریت تغییر

موارد بازبینی	موارد بازبینی	موارد بازبینی
تاریخ بازبینی	موارد بازبینی	موارد بازبینی
	مستندات و مدارک مدیریت از جمله تحلیل خطرات فرایندی (PHA) و پیشنهادات آن کامل است؟	روش های اجرایی مناسب با نوع تغییر بازنگری و اجرا شده اند؟
		به روز رسانی اطلاعات اینستی فرایند انجام شده است؟
		تست های عملکردی انجام شده است؟
	مستندات تضمین کیفیت اکنترل کیفیت تکمیل شده است؟	تغییرات به همه پرسنل مرتبط اطلاع رسانی شده است؟
		رویه های تعمیرات بروز رسانی تغییر داده شده اند؟
		قطعات یدکی مهم در محل مستقر شده و با در اثمار موجودند؟
		مستندات مدیریت تغییر توسط مراجع ذیصلاح تأیید شده است؟
	همه الزامات خاص در خصوص انجام پیش راه اندازی موجود است و تکمیل شده اند؟	
	روش های اجرایی <i>lockout</i> بر قی مکانیکی معتبر بوده و به روز رسانی شده اند؟	نقشه های <i>P&ID</i> بروز رسانی شده اند؟
		نقشه های مکانیکی بروز رسانی شده اند؟
		نقشه های الکتریکی بروز رسانی شده اند؟
		برگه اطلاعات اینستی مواد بروز رسانی شده است؟
		طبقه بندی تواحی خطرناک تغییر کرده و به روز رسانی شده است؟
		آموزش
	آموزش های مورد نیاز به افراد مرتبط با تغییر ارائه شده است؟	
		سیستم های اینستی
	روش اجرایی واکنش در وضعیت اضطراری بروز رسانی شده است؟	سیستم حفاظت از حریق بازنگری و بروز رسانی شده است؟
		جانمایی اشکار ساز های گاز (gas detectors) بازنگری شده اند؟
	تجهیزات حفاظت فردی بازنگری و در صورت نیاز به روز رسانی شده است؟	
		طراحی پروژه
		تائیدیه های مرتبط با طراحی تجهیزات / سیستم ها اخذ شده است؟

		گواهی مواد حین ساخت از جمله لوله کشی در دسترس و مورد تایید است؟
		در صورت نیاز، طرف محدود گشته ریزش در محل پیش بینی شده است؟
		محوطه
		دسترسی به تجهیزات مناسب است؟
		شماره های شناسایی (tag numbers) در محل موجود است؟
		پسماندهای ساخت و ساز اعمیرات از محوطه پاکسازی شده است؟
		سیستم های کنترل
		ESD و حلقه های کنترل بررسی شده است؟
		سیستم های اتصال به زمین مجدد بررسی شده است؟
		سیستم های INTERLOCK بررسی شده اند؟
		پشتیبان نرم افزاری در محل موجود بوده و بروز رسانی شده است؟
		سیستم های برقی
		تجهیزات الکتریکی مطابق با طبقه بندی نواحی خطرناک بازبینی شده است؟
		صحت و کفايت سیستم های اتصال به زمین و سیستم های صاعقه گیر بررسی شده است؟
		درجه حفاظت دستگاهها/ تجهیزات مناسب می شوند؟
		درجه حفاظتی (EX) تابلوهای برق و جعبه های توزیع مناسب می باشد؟
		آنالیز ریسک تجهیزات حفاظت فردی انجام شده است؟
		حفظاًت دربرابر حریق
		از زیانی ریسک حریق بروز رسانی شده است؟
		شبکه آب آتش نشانی (هیدرات ها) و سامانه اعلام حریق بررسی شده اند؟
		جمعه های آتش نشانی با تجهیزات در محل مستقر شده اند؟
		شیرهای سیلاج ای (deluge) بررسی و تست شده اند؟
		سامانه های gas detection systems بررسی شده و کفايت دارد؟
		پوشش ضد حریق (fire proofing) بررسی شده و کفايت دارد؟
		ملاحظات زیست محیطی
		تعییرات جدید مستلزم اخذ مجوزهای زیست محیطی جدید بوده است؟
		در این صورت آیا مجوزهای موردنیاز اخذ و کامل شده است؟
		نهیمه مستنداتی مسٹری بر این که میزان دور ریزها در انجام تعییر یا در مورد فرآیند چدید افزایش نیافته یا به حداقل رسیده است؟
		آیا تعییرات جدید مستلزم ایجاد محققه ها راه بیندهای تالویه بوده و در این صورت آیا این موارد احداث شده و مناسب می باشد؟
		آیا مواد شیمیایی جدیدی مورد استفاده قرار خواهد گرفت؟ در این صورت موارد زیر کنترل شود.

		<p>آیا ناپیلات ذخیره سازی و تخلیه بار بطور مناسب احداث یا اصلاح شده است؟</p> <ul style="list-style-type: none"> برچسب گذاری تجهیزات و اجراء لوله کشی اصلاح دستورالعملها مقابله با ریزش وجود امکانات کافی برای مقابله با ریزش احتمالی ماده موماد جدید <p>آیا تغییرات زیر در مورد انطباق انتشار به هوا مدنظر قرار گرفته است؟</p> <ul style="list-style-type: none"> افزایش در انتشار بالقوه ترکیبات آفرینشی (VOCs) انتشار جدید آلاینده‌های خطرناک هوا افزایش در انتشار بالقوه آلاینده‌های خطرناک هوا تفییر در نوع کاربری و خدمات یک تجهیز تفییر در ترکیبات منابع انتشار موجود <p>اضافه شدن نقاط جدید انتشار (مشتمل بر منابع فرار نظیر شیرآلات و دریچه‌های اطمینان) یا تغییرات فیزیکی در منابع انتشار فعلی یا نقاط پایش. چنانچه هر یک از تغییرات فوق روی دهد، اقدام لازم جهت دریافت مجوزهای جدید صورت پذیرفته و مستندات لازم تهیه شده است.</p> <p>آیا افزایش انتشار آلاینده‌های آتش‌زا، سمی، خورنده، واکنش‌زا یا سایر مواد شیمیایی خطرناک هوا، شناسایی و کمی سازی شده و اقدامات لازم جهت اخذ مجوزهای احتمالی صورت گرفته است؟</p> <p>آیا برای کنترل انتشار آلاینده‌های فوق در حدود مجاز اقدامات لازم صورت گرفته و توانایی تجهیزات موجود یا ضرورت نصب تجهیزات جدید مورد ارزیابی قرار گرفته است؟</p> <p>آیا حداقل سازی پسماند رعایت شده و گزارش شده است؟</p> <p>آیا تغییرات جدید منجر به تولید پسماند جدید شده است؟ در این صورت آیا تغییرات احتمالی زیر در انطباق با راهنمای مدیریت شناسایی و طبقه بندی پسماندها (بلاغی از سوی اداره کل HSE و پدافند غیرعامل وزارت نفت) مدنظر قرار گرفته است؟</p> <ul style="list-style-type: none"> تولید یک پسماند خطرناک جدید تفییر در ترکیبات پسماند خطرناک موجود تفییرات در ناپیلات مدیریت پسماند خطرناک یا سایر پسماندها <p>آیا روشهای مدیریت پسماند جدید از مرحله تولید تا دفع نهایی تعیین شده و مجوزهای احتمالی مورد نیاز اخذ شده است؟</p> <p>آیا از پیدایش هرگونه پس ابهای جدید یا افزایش احتمالی (كمی و کیفی) منابع موجود آگاهی وجود داشته و اعلام شده است؟</p> <p>آیا تأثیر پس ابهای ثالثی از تغییرات بر سیستمهای جمع آوری/بیش تصفیه و تصفیه فعلی از لحاظ سازگاری و کفايت ظرفیت ارزیابی شده است؟</p>
--	--	--

۳-۷- نمونه چک لیست بازبینی پیش از راه اندازی ویژه تعمیرات اساسی و راه اندازی واحد پس از توقف طولانی

الف) ابزار دقیق

بلی / خیر / اکاربرد ندارد	چک لیست
	مجوز (های) ابزار دقیق امضاء شده است؟
	مجوز کار اضاء، تکمیل و بسته شده است؟
	تغییرات احتمالی مطابق با روش اجرایی مدیریت تغییر مستند شده‌اند؟
	همه حلقه‌های کنترلی (control loops) از لحاظ عملکرد صحیح بررسی شده‌اند؟
	وضعیت همه شرها کنترل بررسی شده و در جهت صحیح جربان نصب شده‌اند؟
	تنظیم حرکت شرها انجام شده‌اند؟
	همه خطوط، کابل‌ها و خطوط سیگنال سالم و در وضعیت عملیاتی هستند؟
	همه فرستنده‌ها تست عملکردی شده و مورد تایید است؟
	همه تجهیزات ابزار دقیق طبقه‌بندی شده سالم هستند؟
	سیستم‌های توقف به طور کامل بررسی و آماده به کار می باشند؟

ب) برق

بلی / خیر / اکاربرد ندارد	چک لیست
	مجوز برق امضاء شده است؟
	مجوز کار اضاء، تکمیل و بسته شده است؟
	کارتهای اطلاع رسانی خطر (tags) برداشته شده‌اند؟
	اتصالهای موقت به زمین جمع آوری شده‌اند؟
	صفحه کلیدها (سویچ‌گیر) در موقعیت مستقر هستند؟
	درب تابلوها بسته و قفل شده‌اند؟
	موتورها متصل شده و آماده به کار هستند؟
	تست جهت چرخش (direction test) موتورها انجام شده است؟
	کلیه تست‌های عملکردی انجام شده است؟

ج) مکانیک

بلی، خیر، مرتبط نیست	چک لیست
	مجوزهای کار اضاء، تکمیل و بسته شده اند؟
	لیست صفحات مسدود کننده (blank) کنترل گردیده و اقدامات لازم به منظور بازگرداندن وضعیت صفحات به حالت ایمن مطابق با نیازمندی‌های فرایندی انجام و فرم‌های مربوطه امضاء شده است؟

	موقعیت شیرهای ایمنی، یکپارچگی و نقاط تنظیم چک شده اند؟
	بسته بودن فلنج ها، سازه ها و غیره در محل انجام تعمیرات کنترل شده است؟
	شیرهای ایزووله مطابق نیازمندیهای فرایند و نقشه ها در وضعیت صحیح (باز / بسته) قرار دارند؟
	شیرهای ایزووله سامانه های ایمنی رهایش فشار مطابق نیازمندیهای فرایندی و نقشه ها در وضعیت صحیح (CSC/CSO) قرار دارند؟
	بازرسی و تست های فشار کامل شده است (ظروف، TSV ها، PSV ها و غیره)؟
	تجهیزات حفاظت از حریق در شرایط عملیاتی قرار دارد؟
	آب بندهای اتصالات (Gasket) مطابق نیازمندیهای فرایند و نقشه ها در وضعیت صحیح نصب شده است؟
	تجهیزات دور تست شده اند؟
	عملکرد همه تجهیزات سخت افزاری بی نقص هستند؟
	تعمیرات بر اساس روش های اجرایی MOC مستند شده اند؟
	هر گونه دستور العمل ویژه (برای مثال خشک کردن، افزایش دمای یکنواخت، غیره) انجام شده است

د) سیستم های کنترل

بلی، خیر، مرتبه نیست	چک لیست
	مجوزهای کار سیستم های کنترل امضا، تکمیل و بسته شده است؟
	تعمیرات بر اساس روش اجرایی MOC مستند شده اند؟
	همه چرخه ها از نظر عملکردی چک شده اند؟
	عملکرد همه خطوط، کابل ها و خطوط سیگنال بی نقص هستند؟
	ترانسیمیترها تست شده و از لحاظ عملکرد صحیح به واحد های عملیات تحویل داده شده اند؟
	سیستم های توقف مؤقت (Trip) به طور کامل کنترل شده و از لحاظ عملکرد صحیح به واحد های عملیات تحویل داده شده اند؟
	سامانه ها و تجهیزات تحلیلگر کالیبره و تست شده اند؟

ه) تجهیزات دور

بلی / خیر / اکاربرد ندارد	چک لیست
	مجوزهای کار امضا، تکمیل و بسته شده است؟
	لیست صفحات مسدود کننده (blank) بازرسی شده است؟
	همه مستندات کنترل کیفیت مربوطه امضا شده اند؟
	بسته بودن حفاظتها ایمنی، حصارها، پیاده روهای پیچ ها، فلنج ها، سازه و غیره در محل انجام تعمیرات کنترل شده اند؟
	همه سیستم های قفل زنی (lock out) در وضعیت صحیح هستند؟

	تجهیزات حفاظت از حریق در شرایط عملیاتی قرار گرفته است؟
	آب پندھای اتصالات (Gasket) مطابق نیازمندیهای فرایند و نقصه ها در وضعیت صحیح نصب شده است؟ (فاقد آربست، گدھای رنگی و انواع)؟
	تراز کردن ماشین و هم راستا سازی (alignment) انجام شده است؟
	همه فرم های تائید تعمیرات و جوشکاری امضاء و بسته شده اند؟
	تست های ماشین و موتور بررسی شده است؟
	تست تجهیزات دوار انجام شده است؟
	همه تجهیزات حفاظتی به حالت قبل برگردانده شده و داربست برداشته شده است؟
	تغییرات مطابق با روش اجرایی مدیریت تغییر ثبت شده و امضاء شده است؟

(و) ملاحظات زیست محیطی

بلی اخیر اکاربرد ندارد	چک لیست
	سامانه فلر آماده به کار و در سورپس عملیاتی قرار دارد؟
	سیستم های جمع آوری فاضلاب شامل مسیرها به طور کامل چک شده و آماده به کار می باشد؟
	واحدهای پیش تصفیه / تصفیه پساب آماده سروپس عملیاتی می باشد؟
	ساماندهای تولیدی در طی دوره از سطح تاسیسات جمع آوری و به محلهای اینمن و مناسب منتقل شده است؟
	سامانه های مقابله با ریزش آماده به کار می باشد؟
	سامانه های کنترل و جلوگیری از آلودگی هوا آماده به کار می باشد؟
	سامانه های اندازه گیری و پایش پارامترهای محیط زیستی آماده به کار می باشد؟
	آیا از عدم انتشار آلاینده های خطرناک هوا به انتقال اطمینان حاصل شده است؟
	آیا سیستم های مدیریت لجن آماده سروپس عملیاتی می باشد؟